

Facebook เว็บยิ่งใหญ่ทรงพลังในศตวรรษที่ 21

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในวารสาร CIO World & Business, Issue 107, October 2010.

ข่าวใหญ่ในแวดวงออนไลน์ เมื่อวันพุธที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 สถานีโทรทัศน์ CNN ได้รายงานข่าว เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดอย่าง Facebook ได้ออกมาประกาศว่า Facebook มีจำนวนผู้ใช้งานครบ 500 ล้านคนแล้ว ซึ่งมากกว่าจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก และฝรั่งเศส 3 ประเทศรวมกันในข้อความที่ประกาศนั้นนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก (Mark Zuckerberg) ซีอีโอและผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ Facebook กล่าวว่า “เราไม่เคยคาดคิดเลยว่าจะมีผู้คนหลังไหลเข้ามาใช้ Facebook มากมายถึงขนาดนี้ ทั้งที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งมาได้เพียง 6 ปีกว่าเท่านั้น โดยเริ่มก่อตั้งมา เมื่อปี ค.ศ. 2004 และเมื่อใกล้ครบรอบ 4 ปีในช่วงนั้นมีผู้ใช้งานเพียง 100 ล้านคนเท่านั้น และเมื่อเวลาได้ผ่านไปอีก 5 เดือนกว่า ยอดจำนวนผู้ใช้งานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนกระทั่งถึงปัจจุบัน และผู้ใช้งานใหญ่มีทั้งที่เป็นส่วนบุคคล รวมถึงบริษัท และมากกว่า 70% เป็นผู้ใช้ที่อาศัยอยู่นอกสหรัฐอเมริกา ” นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์กได้กล่าวขอบคุณผู้เข้ามาใช้บริการ Facebook และได้กล่าวอีกว่า “พวกคุณทุกๆ คน ได้มีส่วนร่วมสร้างการขับเคลื่อนให้โลกใบใหญ่ใบนี้ขยายขอบเขตให้กว้างไกลออกไปมากยิ่งขึ้น” และได้วันเดียวกันนี้ Facebook ได้ถูกเปิดตัวแอปพลิเคชันใหม่ที่ชื่อว่า Facebook Stories แอปพลิเคชันนี้เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถบอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองและเพื่อนของคุณ และโพสต์ลงไปเพื่อให้ผู้อื่นได้อ่าน ซึ่งจะถูกคัดกรองสาระสำคัญ และรวมทั้งมีแสดงพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ด้วยภาพ 2 มิติ และ 3 มิติด้วย (www.cnn.com)

คราวนี้ ลองมาดูประวัติความเป็นมาของ Facebook กันบ้าง จากรายงานข่าวของนาง Sarah Phillips ได้รายงานข่าว เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ซึ่งก่อตั้งโดยนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ร่วมกับเพื่อนอีก 3 คน คือ Chris Hughes, Dustin Moskovitz, Eduardo Saverin ขณะก่อตั้งมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์กมีอายุเพียง 23 ปี และกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและเขามีความกระตือรือร้นด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก จึงได้ทำการพัฒนาเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับติดตามนักศึกษา รวมทั้งคอร์สการเรียนรายวิชาของนักศึกษาที่เรียนด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สามารถอัปโหลดโปรไฟล์ส่วนบุคคลได้ และสามารถที่จะมองเห็นหน้ากันได้ผ่านรูปภาพ ซึ่งจะอนุญาตให้ผู้ใช้งานเข้าไปเปิดดูคุณดูผิวว่าจบทางด้านไหนมา และสามารถจะติดตามผู้เข้าเยี่ยมชมได้ว่ามาจากไหน มาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก มีเชื้อสายยิว-อเมริกัน เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ.1994 (ปัจจุบันอายุ 26 ปี) เติบโตในย่าน Dobbs Ferry นิวยอร์ก, สหรัฐอเมริกา เข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ Ardsley High School และจบมัธยมปลายที่ Phillips Exeter Academy ในปี ค.ศ.2002 สมัยเรียนไฮสกูล มาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก หัดเป็นโปรแกรมเมอร์ตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขากับเพื่อนสร้างโปรแกรมสำหรับเรียนรู้นิสัยการฟังเพลงของผู้ใช้ Winamp และ MP3 และเปิดให้ดาวน์โหลดฟรีทางอินเทอร์เน็ต (www.gracezone.com)

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ได้เปิดตัวเว็บไซต์ Facebook ซึ่งชื่อแรกตั้งเดิมนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่ามาจากแผ่นกระดาษที่แจกจ่ายกันในการรับน้องใหม่ ซึ่งก็จะมีประวัติย่อสั้นๆ ของนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ (Staff) ระยะเวลาภายใน 24 ชั่วโมง ปรากฏว่า นักศึกษาสมัครเข้ามาทั้งหมดจำนวน 1,200 คน และหลังจากนั้นอีก 1

เดือน Facebook ก็ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้มีจำนวนโปรไฟล์หรือประวัติย่อสั้นๆ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมากกว่าครึ่งของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ต่อมาเครือข่ายได้ขยายไปสู่มหาวิทยาลัยบอสตัน โอวีลีก สเตนฟอร์ด โคโลมเบีย เอล และแม้กระทั่งมหาวิทยาลัยทั้งหมดทั่วสหรัฐอเมริกา จึงได้กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ชื่อ Facebook.com ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2005 Facebook ได้ถูกซื้อพื้นที่ไปใช้ทำประโยชน์ เป็นจำนวนเงิน \$200,000 โดยโรงเรียนมัธยมปลาย ซึ่งมีการเซ็นสัญญากันในเดือนกันยายน ค.ศ. 2005 และหลังจากนั้นประมาณ 1 เดือนถัดมาได้แพร่ขยายไปทั่วโลก รวมไปถึงมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษด้วย (www.thanonline.com)

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2006 เว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ได้ขยายกว้างไกลออกไปสู่สถาบันการศึกษา มีการให้ลงทะเบียนด้วย e-mail Address โดยเว็บไซต์นี้เปิดโอกาสให้เข้ามาร่วมแบ่งปันกันได้ฟรี ทั้งรูปภาพ ข้อความ และสามารถทำการโฆษณา ตลอดจนจนถึงสามารถหารายได้จากโฆษณาได้อีกด้วย ทำให้บริษัท Yahoo มีความสนใจที่จะเข้ามาเสนอซื้อ \$1.6 พันล้านดอลลาร์ และบริษัท Google เสนอซื้อ \$2.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นเม็ดเงินสูงกว่าที่เกิดซื้อ YouTube คือ \$1.65 พันล้านดอลลาร์ ทำให้เป็นที่จับตาวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างเกรียวกราว แต่นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ก็ปฏิเสธการไม่ยอมขาย และในระหว่างปี ค.ศ.2007 เว็บไซต์ก็ได้ถูกพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ที่มีความพิเศษขึ้นมาเป็นลำดับ ผู้ใช้สามารถที่จะส่งรูปให้เพื่อนได้ สามารถโพสโฆษณาลงไปได้ ตลอดจนสามารถปรับแต่งแอปพลิเคชันการวาดภาพ และการเขียนในลักษณะต่างๆ ได้ด้วยตัวเองอย่างเป็นกรณีพิเศษ ทำให้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จนทำให้บิลล์ เกตส์ นักศึกษารุ่นพี่ซึ่งเคยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและลาออกกลางคัน สนใจที่จะเข้ามาซื้อหุ้นของ Facebook เป็นรายแรก จำนวนหุ้น 1.6% เป็นวงเงิน \$240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปีนี้อองทางบริษัทก็ได้ออกมาประกาศว่า มีจำนวนผู้ลงทะเบียนถึง 30 ล้านคนทำให้กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งเน้นเรื่องการศึกษาที่ใหญ่ที่สุด ก่อนหน้าปีนี้ เจ้าชายวิลเลียม ได้ทรงเข้าไปลงทะเบียนร่วมด้วย รวมถึงนักจัดรายการวิทยุชื่อ Jo Whiley, ดาราชื่อของอังกฤษ Orlando Bloom, ศิลปิน Tracey Emin และ Jimmy Wales ผู้ก่อตั้งเว็บสารานุกรมเสรีออนไลน์ Wikipedia ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งเป็นการยืนยันถึงสมาชิกของ Facebook ซึ่งมีบุคคลที่มีชื่อเสียงของโลกทุกระดับเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก (www.guardian.co.uk)

การที่เว็บไซต์ Facebook มีผู้ใช้ครบ 500 ล้านคน ไม่ใช่เรื่องธรรมดาเลย เป็นการยืนยันถึงความสำเร็จของ Facebook ที่ได้รับความนิยมสูงสุด กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดอันดับ 1 ของโลก และนับว่าเป็นเว็บยิ่งใหญ่ทรงพลังมากที่สุดในศตวรรษที่ 21 นี้ เพราะมีบุคคลทุกระดับของโลกสมัครเข้าเป็นสมาชิก กอรปกับมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ซึ่งสภาพการณ์เยี่ยงนี้ยากที่เว็บอื่นๆ จะกระทำได้ ทำให้ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ Facebook อย่างนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ตัดทำเนียบบุคคลผู้ทรงอิทธิพลที่สุดเป็นครั้งแรก และจากการจัดอันดับของนิตยสารฟอร์บส์ เขายังได้รับการจัดอันดับให้เป็นเศรษฐีหน้าใหม่ที่มีอายุน้อยที่สุดในโลก ซึ่งทำการสร้างฐานะด้วยความสามารถของตนเอง โดยเขามีทรัพย์สินที่อยู่ในครอบครองทั้งหมดรวม 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในลำดับต่อมาได้ขายหุ้นให้กับบริษัท อินเทอร์เน็ตยักษ์ใหญ่ของรัสเซียชื่อ "ดีจิตอล สกาย เทคโนโลยี" เป็นจำนวน \$200 ล้านดอลลาร์ ทำให้ทรัพย์สินของเขาทวีพูนขึ้นเป็นลำดับ ปัจจุบันนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์กมีทรัพย์สินทั้งหมดรวม \$4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับ Facebook ปัจจุบันมีพนักงานซึ่งทำงานอยู่ในบริษัททั้งหมด 1,400 คน มีรายได้สุทธิปี ค.ศ. 2009 จำนวน \$800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ Alo Alto, California Dublin, และมีสาขาตั้งอยู่ที่ยุโรป, นิวซีแลนด์, แอฟริกา, ตะวันออกกลาง ส่วนในแถบเอเชีย มีสาขาตั้งอยู่ที่ประเทศเกาหลีใต้ มีหลายประเทศได้ทำการบล็อกเว็บไซต์ Facebook เพราะเกรงกลัวเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะถูกแพร่พราย และห้ามไม่ให้พนักงานเข้าใช้ โดยอ้างว่า ทำให้เสียเวลาเสียงานของบริษัท ประเทศเหล่านี้ได้แก่ จีน อิหร่าน ซีเรีย ปากีสถาน เวียดนาม และเกาหลีเหนือ .

